

ת"פ 15424/06/19 - מדינת ישראל נגד כפיר רשתי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 15424-06-19 מדינת ישראל נ' רשתי

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות ראשון לציון

נגד

הנאשם: כפיר רשתי - ת"ז

בשם המאשימה: עו"ד אלברט זמנסקי

בשם הנאשם: עו"ד שי רודה

מזר דין

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973. ההסדר לא כלל הסכמה עונשית, והנאשם הופנה לבקשתו לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן. מכתב האישום המתוקן עולה כי בחיפוש שנערך ביום 28.5.19 בחצר ביתו של הנאשם בראשון לציון, נתפסה צידנית ובה סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 463.3 גרם מחולק ל- 84 יחידות.

2. תסקיר מבחן: מדובר בצעיר בן 28, רווק המתגורר בבית הוריו ועובד בשנים האחרונות כנהג משאית. הנאשם השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית, התגייס לצה"ל לשירות ממנו שוחרר בחלוף כשנתיים על רקע קשיים שלוו בעריקות ומאסרים. הנאשם הודה בהחזקת הסמים, אך טען כי אלו נועדו לשימושו העצמי בלבד, ושלל כוונה לסחור בהם. עוד טען כי במועד ביצוע העבירה לא היה מודע לחומרתה ולנזק הגלום בה. קצין המבחן התרשם מעמדות מקלות ביחס לשימוש בסמים ומכך שהנאשם ממזער מחומרת מעשיו.

לדברי הנאשם, הוא החל לצרוך סמים מסוג קנאביס בגיל 16 בנסיבות חברתיות, וכעבור שנתיים החל לצרוך את הסם באופן אינטנסיבי ויומיומי, שימוש שפסק לטענתו החל מיום מעצרו בהליך דנן - 28.5.19. דא עקא, בדיקת שתן

עמוד 1

לאיתור סמים שנערכה לנאשם ביום 8.12.20 נמצאה חיובית לסם מסוג קנאביס (בניגוד לבדיקות שנמצאו נקיות בתקופה בה היה נתון בפיקוח מעצרים). קצין המבחן התרשם כי הנאשם פיתח דפוסי התנהגות התמכרותיים, בצד חוסר מודעות להתמכרותו ושליטת נזקקות טיפולית (נתון המתיישב עם התנהלותו של הנאשם בתקופת הפיקוח, שהתבטאה בהיעדר מוטיבציה טיפולית ופניות רגשית, בעקבותיה לא שולב בהליך טיפולי לעצורי בית). סופו של תסקיר נמנע קצין המבחן מהמלצה שיקומית, והמליץ להשית על הנאשם עונש מוחשי שיבהיר לו את חומרת מעשיו ויציב גבולות להתנהגותו.

חוו"ד הממונה על עבודות שירות: הנאשם מתאים לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות.

טענות הצדדים

3. ב"כ המאשימה עמד על כמות הסמים ואופן חלוקתם לעשרות יחידות נפרדות, וביקש לקבוע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל. הנאשם נעדר אמנם הרשעות קודמות, אך התסקיר איננו מלבב, ומשכך עתר לגזור על הנאשם עונש מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות באמצע מתחם הענישה, מאסר מותנה, קנס, פסילת רישיון נהיגה בפועל ופסילה על תנאי.

ב"כ הנאשם טען כי מעשי הנאשם מצויים ברף חומרה נמוך, וביקש "לראות מעבר לכמות ולחלוקה". הפנה לסוג הסם הקל, לכך שלא נמצאו בחזקת הנאשם ציוד או סכומי כסף שיש בהם להעיד על כוונת סחר. טען כי לא מדובר בעבירה שבוצעה תוך תכנון מוקדם, והוסיף כי למיטב ידיעתו, לא הנאשם הוא שחילק את הסמים ל-84 יחידות, אלא רכש אותם כך. לדבריו, מעשיו של הנאשם אינם מלמדים על קיומו של נזק פוטנציאלי מביצוע העבירה, מאחר שלא נטען כי התכוון להפיץ את הסם. על כך הוסיף ששימוש בסמים סייע לנאשם להתמודד עם קשייו.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שהנאשם נעדר הרשעות בפלילים, שירת בצבא, מתפרנס, הודה במעשיו, הביע חרטה ומתבייש בהם. הנאשם איננו מחזיק בדפוסי התנהגות עברייניים. לטענתו, בדיקת השתן שנמצאה חיובית לקנאביס היא בגדר "מעידה אחרונה קטנה", בפרט על רקע תקופה ממושכת בה נמצא הנאשם נקי מסמים. ההליך הפלילי השפיע על הנאשם לרעה והעצים את קשייו הכלכליים. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם ענישה בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר ולגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון. כן ביקש להימנע מפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם, חבל ההצלה שלו ומקור פרנסתו. ביקש להימנע מהשתת קנס משלא נטען ולא הוכח כי הנאשם הפיק רווח מהעבירה.

הנאשם טען כי מבין את חומרת מעשיו, מנסה לתקן דרכיו ומוכן לכל הליך טיפולי. הוא סיפר על משפחתו ומצבה הכלכלי הקשה, כשלבדבריו המעצר הרס את חייו. לשאלת בית המשפט, השיב כי הוא מוכן לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות, אך הדבר יגרום להפסקת עבודתו, וישליך באופן קשה עליו ועל משפחתו.

דין

4. מתחם הענישה הראוי ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. הערכים החברתיים המוגנים העומדים ביסודן של עבירות הסמים הם שמירה על שלומו של הציבור ובריאותו, והגנה מפני הנזקים הישירים והעקיפים (בריאותיים, כלכליים, חברתיים, הגברת פשיעה) הנגרמים עקב השימוש בסמים והפצתם. אמנם, עסקינן בקנאביס, שאיננו מסוגי הסמים "הקשים", אלא שסיווג זה איננו חזות הכל, בפרט עת מדובר בהחזקת כמות נכבדה שלא נועדה לשימוש העצמי של הנאשם, קרי, נועדה למצוא דרכה לצרכנים נוספים, ובכך בא לידי ביטוי הנזק הפוטנציאלי שבמעשיו של הנאשם, הפגיעה שעלולה הייתה להיגרם לאחרים. בתי המשפט דנים אמנם באופן תדיר גם בעבירות החזקת סמים בכמות גדולה (ולעתים גדולה בהרבה) מכפי שנתפסה בחזקת הנאשם (463.3 גרם), אלא שאין בכך להפחית מעצם הפגיעה בערכים המוגנים, כי אם בעוצמת הפגיעה. נוסף כי האופן בו נתפסו הסמים, כשהם מחולקים לעשרות רבות של יחידות, אך מחזקת את פוטנציאל הנזק.

בתי המשפט עמדו פעם אחר פעם על פגיעתה הרעה של עבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, אחותה של עבירת הסחר, והגדירו מדיניות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת כלפי כל אלו המעורבים בשרשרת הפצת הסם: "אין מנוס מהכבדת היד על המחזיקים סמים שלא לצריכה עצמית, שכל בר דעת מבין כי נועדו לצריכת הזולת, קרי, להוספת שמן על מדורת הסמים אשר להבותיה אופפות רבים וטובים, או רבים שהיו טובים. עבירה זו היא תאומתה הסטוטוטורית של עבירת הסחר בסמים, אלא שלא ניתן להוכיח לגביה את הסחר עצמו, ונקבע לשתיהן עונש זהה" (ע"פ 1345/08 ארקדי איסטחרוב נ' מדינת ישראל (18.05.2009)).

מדיניות הענישה

5. רע"פ 322/15 חן ג'אנח נ' מדינת ישראל (22.01.2015). נדחו ערעור (לבית המשפט המחוזי) ובקשת רשות ערעור של המבקש, אשר הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום בעבירות החזקת סכין שלא כדין, והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, חשיש במשקל 407 גרם מחולק למספר משטחים. מתחם הענישה לעבירת הסמים נקבע בין 18-7 חודשי מאסר, ולצירוף העבירות בין 9-24 חודשי מאסר. סופו של דיון הועמד העונש על 12 חודשי מאסר בתוספת 6 חודשי מאסר מותנה שהופעלו במצטבר.

רע"פ 8374/06 עמיר גילילוב נ' מדינת ישראל (12.12.2006). נדחו ערעור (לבית המשפט המחוזי) ובקשת רשות ערעור של המבקש, אשר הורשע על פי הודאתו בהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, קנאביס במשקל 869 גרם, ונדון לרצות 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

עפ"ג (מחוזי חיפה) 63945-07-18 מדינת ישראל נ' אזריאל (08.11.2018). המשיב הורשע על פי הודאתו בכך שבצוותא עם אחר החזיק סם מסוכן שלא לצריכתו העצמית, קנאביס במשקל 758 גרם. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות, והסתפק במאסר כתקופת

מעצרו של המשיב - 9 ימים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, קבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין שנת מאסר, ומבלי למצות את הדין עם המשיב העמיד את עונשו על 5 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה למשך 5 חודשים, מע"ת וקנס.

עפ"ג (מחוזי ב"ש) 24043-04-17 אל קשכר נ' מדינת ישראל (14.6.17, לא פורסם). נדחה ערעורו של המערער אשר הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, קנאביס במשקל 922 גרם, מחולק לשתי אריזות. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך עבודות שירות לבין שנת מאסר, והשית על המשיב מאסר בפועל למשך 7 חודשים, מע"ת, קנס בסך 9,000 ₪ והתחייבות.

ת"פ (מחוזי נצרת) 18510-10-14 מדינת ישראל נ' אחמד (03.03.2015). הנאשם הורשע בביצוע עבירת נשק לצד החזקת סמים שלא לצריכתו העצמית, חשיש במשקל 475 גרם מחולק ל- 5 משטחים, וכמות נוספת של 77 גרם. מתחם הענישה לעבירת הסמים נקבע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין שנת מאסר, ועונשו בגין עבירה זו הועמד על 8 חודשי מאסר.

ע"פ (מחוזי ב"ש) 39557-01-14 דעיס נ' מדינת ישראל (1.5.2014). נדחה ערעורו של המערער שהורשע בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית בצוותא עם אחר, חשיש במשקל 340 גרם מחולק לחבילות, ושיבוש מהלכי משפט - הסם נזרק מחלון רכב בו נסע המערער. בית משפט השלום גזר את עונשו של המערער למאסר בפועל למשך 12 חודשים, עליו הצטברו חודשיים בגין הפעלת מאסרים מותנים, מע"ת, קנס בסך 1,000 ₪ ופסילת רישיון נהיגה למשך שנה.

ת"פ (באר שבע) 54116-09-16 מדינת ישראל נ' אברהם (25.12.2016). הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, חשיש במשקל 800 גרם מחולק ל- 8 משטחים. מתחם העונש נקבע בין מספר חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, צעיר נעדר הרשעות קודמות, נגזר עונש מאסר בפועל למשך 6 חודשים, מע"ת, קנס בסך 3,000 ₪ והתחייבות.

לאחר שנתתי דעתי לשיקולים המנויים בסעיף 40ג(א) וסעיף 40ט לחוק העונשין, לאור הממצאים עליהם עמדתי לעיל ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, ותוך מתן משקל לסוג הסם, משקלו והאופן בו נמצא - מחולק לעשרות חבילות, מצאתי לקבוע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים לנאשם

6. לקולה: הנאשם בן 28, נעדר הרשעות קודמות, הודה בבית המשפט במיוחס לו והביע חרטה. הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריה מיום 28.5.19 עד יום 6.6.19 ובהמשך היה נתון תקופה בתנאים מגבילים בדמות מעצר בית מלא, עד שאלו הוקלו. הנאשם שירת בצבא (שירות חלקי), ומתפרנס מעבודתו כנהג משאית.

לחומרה: בפני קצין המבחן גילה הנאשם אחריות חלקית בלבד למעשיו, משטען כי הסמים נועדו לשימוש העצמי, זאת בניגוד להודייתו בפניי ולהרשעתו בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית [במאמר מוסגר: בדיון הטיעונים לעונש חזר ב"כ הנאשם ואישר את הודייתו של הנאשם בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית]. נתתי דעתי לפער בין דברי הנאשם לפיהם הפסיק לצרוך סמים, לבין תוצאת הבדיקה ממנה עולה ההיפך הגמור. על כך נוסף כי הנאשם שלל (בפני קצין המבחן) כל צורך בהליך טיפולי, ואת המלצת שירות המבחן לענישה מוחשית, ללמדנו כי לא ניתן להסתפק בתחתית המתחם.

אשר לרכיבי הענישה הנוספים, לא התעלמתי מטענות הנאשם בדבר מצבו הכלכלי, אך כשמדובר בעבירה שנועדה למטרה אחת בלבד - השאת רווחים, אין מנוס מהשתת רכיב עונשי כספי מוחשי. ההתחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם תתבטא בהחלטתי להימנע מלהורות על פסילת רישיון הנהיגה בפועל, באופן שיאפשר לו להמשיך להתפרנס מעיסוקו כנהג.

תוצאה

7. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו מיום 28.5.19 - 6.6.19.

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות ב"מרכז הסחר מודיעין", שד' הרכס 31 מודיעין, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 28.1.21. הנאשם יתייצב ביום 11.4.21 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות סמים מסוג פשע.

3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות סמים מסוג עוון.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 2 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.3.21 ובכל אחד בחודש. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

ד. הנאשם יפסל מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים עבירה על פקודת הסמים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ו שבט תשפ"א, 08 פברואר 2021, במעמד הצדדים.